

Research Paper

The Mediating Role of Sexual Self-Schema in the Relationship of Sexual Functioning With Sexual Satisfaction in Married Female College Students

Fatemeh Zargarinejad¹ , Mehrnaz Ahmadi¹

1. Department of Psychology, Faculty of Education and Psychology, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Use your device to scan and read the article online

Citation Zargarinejad F, & Ahmadi M. The Mediating Role of Sexual Self-Schema in the Relationship of Sexual Functioning With Sexual Satisfaction in Married Female College Students. Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology. 2020; 25(4):412-427. <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.25.4.5>

 <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.25.4.5>

Received: 12 Dec 2018

Accepted: 31 Aug 2019

Available Online: 01 Jan 2020

Key words:

Sexual self-schema,
Sexual functioning,
Sexual satisfaction,
Married female
students

ABSTRACT

Objectives This study aimed to examine the mediating role of sexual self-schema in the relationship of sexual functioning with sexual satisfaction in married female students.

Methods This is a descriptive correlational study. The study population consists of all married female students of Alzahra University and Islamic Azad University of South Tehran branch in 2017. Of these, 360 were selected by multistage cluster random sampling method. Data were collected using Women's Sexual Self-Schema Scale of Anderson and Cyranowski (1994), Female Sexual Function Index of Rosen et al. (2000), and Index of Sexual Satisfaction designed by Hudson (1993). Data were analyzed using descriptive statistics and using path analysis.

Results The Passionate-Romantic factor of sexual self-schema had a positive mediating role in relationship of sexual function with sexual satisfaction, while its Embarrassed-Conservative dimension had a negative mediating role ($P < 0.001$). The factor of Open-Direct had no mediating role. Moreover, sexual functioning had a significant positive effect on Passionate-Romantic and Open-Direct dimension of sexual self-schema, while its effect on Embarrassed-Conservative was significantly negative. Furthermore, the Passionate-Romantic factor had a significant positive effect on sexual satisfaction, while the factor of Embarrassed-Conservative had a significant negative effect ($P < 0.001$). The factor of Open-Direct had no direct effect on sexual satisfaction. The effect of sexual functioning on sexual satisfaction was significantly negative ($P < 0.001$).

Conclusion Sexual self-schema mediates the relationship of sexual functioning with sexual satisfaction.

Extended Abstract

1. Introduction

The study of sexual functioning and its physical and psychological components is one of the most important issues in studies related to family, relationships, and marriage [1]. Sexual functioning is one of the most important issues affecting marital satisfaction of couples. One of the

most recent theories of sexual functioning has been introduced by Rosen et al. (2000), where six components have been defined for sexual functioning including sexual desire, sexual arousal, lubrication, orgasm, satisfaction and pain. The factors that can affect the mental health of women in marital life, their sexual desire, sexual satisfaction, and sexual functioning are physiological, psychosocial, developmental and sexual responses [9]. Maladaptive thoughts and feedback play an important role in how information interpreted in sexual situations and ultimately, in experi-

* Corresponding Author:

Fatemeh Zargarinejad, MA.

Address: Department of Psychology, Faculty of Education and Psychology, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Tel: +98 (912) 2217027

E-mail: m_ahmadi@azad.ac.ir

ence, desire, arousal and orgasm. If the input stimulus is interpreted to cause negative thoughts, it may have different effects on one's sexual responses [11].

One of the key factors in assessing one's quality of life in general, and the quality and continuity of relationship marriage in particular, is sexual satisfaction in marital life [12]. Sexual satisfaction is a component associated with human sexuality that is considered as the last stage of the sexual response cycle [16]. Sexual satisfaction is an emotional response arising from the subjective evaluation of positive and negative dimensions related to sexual relationship [17]. Sexual satisfaction is not just a physical pleasure, but also includes satisfaction from sexual activity and emotional satisfaction [18]. Studies have shown that sexual Functioning has a significant relationship with sexual satisfaction [23, 34-36, 38]. Theoretical and empirical advances have led to a greater understanding of effective cognitive attitudes in marital relationships. One of the schemas involved in marital affairs is the sexual self- schema. Sexual self-schemas are cognitive generalizations about sexual aspects derived from one's past experiences manifested in current experiences, and influence the processing of social information related to sexual activity and guide sexual behavior. Self-concept and positive sexual feedback can lead to satisfying sexual functioning, while negative sexual feedback along with conflicts and weakness can lead to distress, and sexual problems [42]. The present study aimed to investigate the mediating role of sexual self-schema in the relationship of sexual functioning with sexual satisfaction in married female college students.

2. Methods

This is a descriptive correlational study. The study population consisted of all married female students of Alzahra University and Islamic Azad University of South Tehran Branch. of these, 360 students were selected by multistage

cluster random sampling method. Data were collected using Women's Sexual Self-Schema Scale of Anderson and Cyranowski (1994) [41], Female Sexual Function Index of Rosen et al. (2000) [4], and Index of Sexual Satisfaction designed by Hudson (1981) [56].

3. Results

To examine the mediating role of sexual self-schema in the relationship between sexual functioning and sexual satisfaction, the path analysis was used. In order to determine the goodness-of-fit of the model, X^2/df ratio, Comparative Fit Index (CFI), Goodness-of-Fit Index (GFI) and Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI), Root Mean Square Error of Approximation (RMSA) and Non-Normed Fit Index (NFI) are considered were used. According to these indices obtained for the presented model (NFI=0.914, RMSA=0.026, AGFI=0.961, GFI=0.938, CFI=0.918, $X^2/df=1.295$), it can be said that the model has good fit. The standardized and unstandardized coefficients of determination of the paths are presented in Table 1.

Results showed that the direct effect of sexual functioning on passionate-romantic and open-direct factors of sexual self-schema was positively significant and the direct effect of sexual functioning on embarrassed-conservative factor was negatively related to sexual self-schema. Moreover, the direct effect of sexual functioning on sexual satisfaction was negatively significant. Furthermore, the direct effect of passionate-romantic factor of sexual self-schema on sexual satisfaction was positively significant, while and the direct effect of its embarrassed-conservative factor was negatively significant; However, the open-direct factor of sexual self-schema had no direct effect on sexual satisfaction of students.

Table 1. Summary of path analysis results

Hypotheses (Paths)	Unstandardized Coefficient	Standard Error	Critical Ratio	Standardized Coefficient
Passionate-romantic/Sexual functioning	0.0970	0.019	5.084*	0.259
Open-direct/Sexual functioning	0.066	0.019	3.541*	0.184
Embarrassed-conservative/Sexual functioning	-0.086	0.016	-5.461*	-0.277
Sexual satisfaction/Sexual functioning	0.627	0.054	11.586*	0.516
Sexual satisfaction/Passionate-romantic	0.588	0.137	4.293*	0.181
Sexual satisfaction/Open-direct	0.047	0.140	0.739	0.014
Sexual satisfaction/Embarrassed-conservative	-0.464	0.165	-2.808**	-0.119

**P<0.01; *P<0.001

Iranian Journal of
PSYCHIATRY AND CLINICAL PSYCHOLOGY

4. Discussion

This study was conducted to examine the mediating role of sexual self-schema in the relationship of sexual functioning with sexual satisfaction in married female students. according to the results, it can be said that the frequency of sexual activity can also affect sexual satisfaction. With the increase in the length of marriage and possibility reduced sexual attractiveness of the partner, increased age, taking care of children and etc , the frequency of sexual activity decreases which can predict the sexual satisfaction of couples [21].

Many theoretical perspectives believe that the cognitive structures of people evolve through interaction with their environment. These cognitive structures, developed from childhood to adulthood, extend to other areas of communication (such as marital and interpersonal relationships) and interfere with the cognitive structures of others. Self-concept and positive attitude towards sexual activity can lead to satisfying sexual functioning, while negative attitude along with conflicts and weakness can lead to distress, and sexual problems. Women who describe themselves as passionate/romantic, have a more positive attitude towards sexual issues, and experience arousal, stimulation and orgasm at higher levels and in general, they have better sexual relationships. On the contrary, women embarrassed-conservative women sexually have poor activity and have a more negative attitude towards sexual issues. Women with open-direct schema report sexual desire and behavior like women with passionate/romantic schema, but they have less commitment and less stable relationships [10, 41]. Overall, the findings of this study showed that sexual self-schema is a predictive of sexual functioning and sexual satisfaction, and it plays a mediating role between the two variables.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

This study is based on observing all ethical standards, participant satisfaction, confidentiality of data and other important points of research ethics.

Funding

The study was not sponsored and is part of a first author thesis in the Department of Psychology and Educational Sciences of Tehran South Branch Islamic Azad University.

Authors contributions

Conceptualization, validation, review and editing: All Authors; Research analysis, resources, data processing, writing, and drafting: Fatemeh Zargari-Nejad; Supervision: Mehrnaz Ahmadi.

Conflicts of interest

The authors declared no conflicts of interest.

Acknowledgements

We would like to thank all the participants in the present study and all those involved in the implementation of this research, especially the assistance of the Al-Zahra University officials.

نقش واسطه‌ای طرح‌واره خود جنسی در رابطه بین کنشوری جنسی و رضایت جنسی در دانشجویان زن متأهل

فاطمه زرگری نژاد^۱، مهرداد احمدی^۱

۱. گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

چکیده

اهداف: پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش واسطه‌ای طرح‌واره خود جنسی در رابطه بین کنشوری جنسی و رضایت جنسی انجام شد. **مواد و روش‌ها:** طرح پژوهش توصیفی بود. جامعه آماری شامل دانشجویان زن متأهل دانشگاه الزهرا (س) و دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب در سال ۱۳۹۶ بود. به روش خوشه‌ای تصادفی چندمرحله‌ای ۳۶۰ زن متأهل به عنوان نمونه انتخاب شدند. داده‌ها توسط ابزار طرح‌واره خود جنسی زنان (اندرسون و سیرانووسکی، ۱۹۹۴)، شاخص کنشوری جنسی زنان (روزن، ۲۰۰۰) و شاخص رضایت جنسی (هادسون، ۱۹۸۱) جمع‌آوری شد.

یافته‌ها: داده‌ها به لحاظ توصیفی و به روش تحلیل مسیر، تحلیل شدند. نتایج بیانگر آن بودند که زیرمقیاس پرشور/عاشقانه از طرح‌واره خود جنسی به صورت مثبت و زیرمقیاس خجالتی/محتاط از طرح‌واره خود جنسی به صورت منفی، در ارتباط بین عملکرد جنسی با رضایت جنسی نقش واسطه‌ای دارد. زیرمقیاس صریح/راحت در ارتباط بین عملکرد جنسی با رضایت جنسی نقش واسطه‌ای ندارد. اثر غیرمستقیم عملکرد جنسی، بر رضایت جنسی با واسطه طرح‌واره خود جنسی پرشور/عاشقانه و خجالتی/محتاط معنادار است ($P < 0/001$). به علاوه، اثر مستقیم عملکرد جنسی بر زیرمقیاس‌های پرشور/عاشقانه و صریح/راحت از طرح‌واره خود جنسی به صورت مثبت معنادار است و اثر مستقیم عملکرد جنسی بر زیرمقیاس خجالتی/محتاط به صورت منفی، معنادار است ($P < 0/001$). افزون بر آن، زیرمقیاس پرشور/عاشقانه تأثیر مثبت و معناداری به صورت مستقیم و زیرمقیاس خجالتی/محتاط تأثیر منفی و معناداری به صورت مستقیم بر رضایت جنسی دارد. زیرمقیاس صریح/راحت بر رضایت جنسی اثر مستقیم ندارد ($P < 0/001$). همچنین، اثر مستقیم عملکرد جنسی بر رضایت جنسی به صورت منفی معنادار است ($P < 0/001$).

نتیجه‌گیری: در مجموع یافته‌های پژوهش حاضر، بیانگر این است که کنشوری جنسی پیش‌بینی کننده طرح‌واره خود جنسی و رضایت جنسی است و بین دو متغیر طرح‌واره خود جنسی و رضایت جنسی نقش واسطه‌ای ایفا می‌کند.

تاریخ دریافت: ۲۱ آذر ۱۳۹۷

تاریخ پذیرش: ۰۹ شهریور ۱۳۹۸

تاریخ انتشار: ۱۱ دی ۱۳۹۸

کلیدواژه‌ها:

طرح‌واره خود جنسی، کنشوری جنسی، رضایت جنسی، زنان متأهل

مقدمه

نزدیکی و یا آمیزش وجود دارد [۳]. یکی از جدیدترین نظریه‌های کنشوری جنسی مربوط به روزن و دیگران [۴] است که در آن شش مؤلفه در مورد کنشوری جنسی زنان تعیین می‌شود که شامل میل جنسی، برانگیختگی جنسی، لغزنده‌سازی، ارگاسم یا اوج لذت جنسی، رضایت و درد است. کنشوری جنسی ترکیبی از مفاهیم، بازخوردها، تجربه‌ها، فعالیت‌ها، احساس‌ها و اندیشه‌های همراه است. اسپنس [۵] عوامل سبب‌شناختی در اختلال‌های کنشی جنسی را به دو دسته تقسیم کرده است: ۱. عواملی که مربوط به ویژگی‌های شخصی خود فرد هستند مانند وجود آسیب‌شناسی روانی در فرد، احساس خستگی، کمی دانش جنسی، باورها و نگرش‌های نادرست فرد به مسائل جنسی؛ ۲. عوامل بیرونی و محیطی از جمله رخداد‌های زندگی مانند ضربه‌های جسمی و روانی و واکنش همسر به اختلال کنش جنسی و کیفیت کلی ارتباط زناشویی. نتایج پژوهش‌ها این‌گونه بیان می‌کنند که

بررسی و مطالعه کنش‌های رابطه جنسی و مؤلفه‌های جسمانی و روانی این رابطه، یکی از مهم‌ترین موضوع‌های قابل بررسی در مطالعات خانواده، پیوندها و روابط زناشویی است. درک و فهم این شناخت به دلیل محدودیت‌های پژوهشی خاص خود مسئله‌ساز است، ولی دوام و پایداری بخش مهمی از ارتباط همسری طبق ارزش‌ها و هنجارهای مورد تأیید جامعه، به آمیزش جنسی (فراوانی و نوع) زن و مرد بستگی دارد [۱].

از عمده مسائل مهم تأثیرگذار بر رضایت زناشویی، کنشوری جنسی همسران است. کنشوری جنسی عبارت است از چگونگی واکنش بدن در مراحل مختلف چرخه پاسخ جنسی که شامل ۴ جنبه میل جنسی، نعوظ، ارگاسم و انزال است [۲]. به عبارت دیگر کنشوری جنسی به رابطه‌ای اطلاق می‌شود که در آن معاشقه،

* نویسنده مسئول:

مهرداد احمدی

نشانی: تهران، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی

تلفن: ۲۲۱۷۰۲۷ (۹۱۲) ۹۸+

پست الکترونیکی: m_ahmadi@azad.ac.ir

جنسی با رضایت جنسی رابطه دارد [۳۸-۳۴، ۲۳].

پیشرفت‌های نظری و تجربی به درک بیشتر شناخت‌های مؤثر در رابطه زناشویی منجر شده‌اند. از نظر اپشتاین و باکوم [۳۹] نوعی از شناخت‌ها که در رابطه زناشویی مهم هستند، طرح‌واره‌ها هستند. طرح‌واره‌ها الگوهای پایداری هستند که فرد آن‌ها را از زمان کودکی تا بزرگسالی با خود حمل کرده و بر اساس آن‌ها به زندگی خود سمت‌وسو می‌دهد. طرح‌واره به طور کلی به عنوان ساختار، قالب یا چارچوب تعریف می‌شود. طرح‌واره را می‌توان به صورت باورهایی که تحت تأثیر تجربه گذشته فرد قرار دارد و اطلاعات آینده را سازمان‌دهی می‌کند، تعریف کرد [۴۰]. یکی از انواع طرح‌واره‌ها، طرح‌واره خود جنسی است. طرح‌واره خود جنسی، تعمیم شناختی در مورد جنبه‌های جنسی است که از تجربه‌های گذشته فرد نشئت گرفته و خود را در تجربه‌های فعلی نشان می‌دهد. طرح‌واره خود جنسی در پردازش اطلاعات اجتماعی مرتبط با عمل جنسی نیز تأثیرگذار است و رفتار جنسی را هدایت می‌کند. طرح‌واره خود جنسی شخص، نمایشی تاریخی از زندگی جنسی اوست و بازخورد، رفتارها، تصمیم‌ها و قضاوت‌های جنسی فرد را هدایت می‌کند [۴۱]. طرح‌واره‌های خود جنسی، طیف وسیعی از ابعاد جنسی، از جمله تجربه‌ها و گرایش‌های جنسی، رفتار جنسی و بازنمایی هویت جنسی فرد را دربر می‌گیرد. این طرح‌واره‌ها می‌توانند عامل قوی در سازش یافتگی جنسی زنان، صرف نظر از عامل سن باشند. خودپنداشت و بازخورد جنسی مثبت از خود، می‌تواند کنش جنسی رضایت‌بخشی به همراه داشته باشد و دیدگاه‌های جنسی منفی، همراه با تعارض و ضعف می‌تواند پریشانی، مشکلات و اختلال‌های جنسی را در پی داشته باشد [۴۲].

در روابط عاشقانه، طرح‌واره‌ها بر نحوه ادراک افراد از اطلاعات، شیوه سازمان‌دهی اطلاعات از سوی آن‌ها و نیز معنایی که افراد از اطلاعات درمی‌یابند، تأثیر می‌گذارد [۴۳]. طرح‌واره خود جنسی دو جنبه مثبت دارد که شامل تمایل به تجربه احساس‌های عاشقانه و بازخورد رفتاری به تجربه جنسی است. جنبه منفی طرح‌واره خود جنسی نیز خجالت‌زدگی یا محافظه‌کاری است که به نظر می‌رسد نقش بازدارنده در رفتارهای جنسی دارد [۴۱]. یافته‌های پژوهشی [۴۳-۵۲] مؤید رابطه بین طرح‌واره خود جنسی با کنشوری جنسی و رضایت جنسی است؛ برای مثال لرونز و مستون [۴۴] در پژوهشی به بررسی رابطه بین رضایت جنسی و کنشوری جنسی با سوءاستفاده جنسی در دوران کودکی زنان پرداختند. نتایج نشان داد که آزار و سوءاستفاده جنسی در دوران کودکی رابطه مستقیمی با کنشوری جنسی و رضایت جنسی در افراد دارد؛ به طوری که سوءاستفاده جنسی در دوران کودکی باعث کاهش رضایت و کنشوری جنسی در افراد می‌شود. در مطالعه‌ای دیگر داندان و رلینی [۳۸] بیان کردند که بین کنشوری جنسی و رضایت جنسی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین در پژوهشی دیگر، مولر [۴۳] در خصوص

کنشوری جنسی با مؤلفه‌های جنسی و غیرجنسی مانند طول مدت ازدواج، بازخورد همسران، سازش‌یافتگی زناشویی، ارتباط کلی بین همسران، ارگاسم و فراوانی مقاربت و توافق جنسی بین همسران در ارتباط است [۸-۶]. همچنین از عوامل مؤثر در سلامت روانی زنان در فرایند زندگی زناشویی، تمایل‌ها و کنشوری جنسی رضایت‌بخش آن‌ها بوده که شامل ابعاد فیزیولوژیکی، روانی اجتماعی، تکاملی و پاسخ جنسی است [۹].

عوامل فیزیولوژیکی، روان‌شناختی و بین‌فردی در شکل‌گیری مشکلات جنسی نقش دارند. در دیدگاه استرس‌پذیری، این عوامل به صورت متقابل عمل می‌کنند. از جمله این عوامل بازخورد‌های جنسی فرد است [۱۰]. افکار و بازخورد‌های سازش‌نا یافته در چگونگی تفسیر اطلاعات در موقعیت‌های جنسی و نهایتاً تجربه، میل، برانگیختگی و ارگاسم نقش مهمی ایفا می‌کنند. اگر محرک ورودی به گونه‌ای تفسیر شود که باعث ایجاد افکار منفی شود، احتمالاً تأثیرهای متفاوتی بر پاسخ‌های جنسی فرد خواهد داشت [۱۱].

مطالعات نشان داده‌اند که کنشوری جنسی با رضایت جنسی رابطه دارد. برای اکثر بزرگسالان شادمانی در زندگی زناشویی توأم با رضایت جنسی است. یکی از عوامل کلیدی در ارزیابی فرد از کیفیت زندگی به طور کلی و کیفیت و تداوم رابطه زناشویی به طور خاص، رضایت جنسی در رابطه زناشویی است [۱۲] که با سازه‌های مرتبط با کیفیت رابطه زناشویی، مانند ارتباط‌های بین همسران [۱۳] و رضایت از رابطه زناشویی [۱۴] ارتباطی تنگاتنگ دارد؛ به گونه‌ای که این سازه به عنوان یکی از عامل‌های بی‌ثباتی زناشویی و پیش‌بینی‌کننده احتمال طلاق در آینده [۱۵] مورد مطالعه پژوهشگران بسیاری قرار گرفته است.

رضایت جنسی مؤلفه‌های مرتبط با تمایل‌های جنسی انسان است که به عنوان آخرین مرحله از چرخه پاسخ جنسی در نظر گرفته می‌شود [۱۶]. رضایت جنسی به صورت، قضاوت و تحلیل هر فرد از رفتار جنسی خویش که آن را لذت‌بخش تصور می‌کند، تعریف شده است. به عبارت دیگر رضایت جنسی پاسخ عاطفی ناشی از ارزیابی ذهنی مثبت و منفی به رابطه جنسی است [۱۷]. رضایت جنسی و کنشوری جنسی از عوامل مهم رابطه‌ای صمیمانه هستند. رضایت جنسی فقط لذت جسمانی نیست بلکه شامل رضایت از فعالیت جنسی و رضایت هیجانی است [۱۸]. عوامل مختلف در رضایت جنسی نقش دارند. این عوامل عبارتند از جنس [۱۹]، فاصله سنی با همسر [۲۰]، طول مدت زندگی زناشویی [۱۵]، دفعات فعالیت جنسی [۲۱]، هنجارهای اجتماعی و مذهب [۲۲]، تحصیلات [۲۴، ۲۳، ۱۹]، عدم برآورده شدن نیازهای عاطفی توسط همسر [۲۶، ۲۵] و اعتیاد یکی از همسران [۲۷]. از جمله پیامدهای رضایت جنسی می‌توان به استحکام خانواده [۳۲-۲۸، ۱۲] و حفظ سلامت جسمانی و روان‌شناختی همسران [۳۳] اشاره کرد. مطالعات نشان داده‌اند که کنشوری

در هر کلاس زنان متأهل به صورت داوطلب اقدام به تکمیل ابزار کردند. با توجه به اینکه عامل سن به صورت مستقیم بر روی میل جنسی و عامل تحصیلات بر روی رضایت جنسی همسران تأثیر می‌گذارد، این دو عامل در پژوهش حاضر مورد بررسی قرار گرفت. در جدول شماره ۱ توزیع جمعیت‌شناختی ارائه شده است.

ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش شاخص کنشوری جنسی زنان^۱ (روزن، ۲۰۰۰) بود که از آن به منظور ارزیابی کنشوری جنسی زنان استفاده می‌شود. این شاخص ابزاری شش‌بعدی است که کنشوری جنسی زنان را توسط ۱۹ ماده در ابعاد تمایل‌های جنسی یا برانگیختگی جنسی، رطوبت مهبل، ارگاسم، رضایت جنسی و درد مورد بررسی قرار می‌دهد [۴]. نمره‌های در نظر گرفته‌شده برای هر ماده بعد میل جنسی، ۱ تا ۵ و برای ایجاد تحریک یا برانگیختگی جنسی، رطوبت مهبل، ارگاسم، رضایت جنسی و درد، صفر تا ۵ امتیاز است. نمره فرد در هر قسمت با جمع نمره‌های ماده‌های مربوط به آن بخش و قسمت و ضرب کردن حاصل جمع نمرات در ضریب هر بخش ضریب تمایل‌های جنسی (۰/۱۶)، برانگیختگی جنسی (۰/۳)، رطوبت مهبل (۰/۳)، ارگاسم (۰/۳)، رضایت جنسی (۰/۴) و درد (۰/۴) محاسبه می‌شود. دامنه نمره‌های ابعاد تمایل‌های جنسی بین ۱/۲ تا ۶ امتیاز و سایر ابعاد، صفر تا ۶ امتیاز است [۹].

روزن و دیگران [۴] پایایی شاخص کنشوری جنسی را از طریق ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۲ گزارش کرده‌اند. در ایران محمدی و همکاران [۵۴] این آزمون را اعتباریابی کردند و اعتبار شاخص‌های تمایل‌های جنسی، برانگیختگی جنسی، رطوبت مهبل، ارگاسم، رضایت جنسی و درد را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۷۰، ۰/۹۰، ۰/۹۱، ۰/۷۶ و ۰/۸۸ گزارش کرده‌اند. همچنین اعتبار کل شاخص را نیز ۰/۹۲ گزارش کرده‌اند. فخرایی و همکاران [۵۵] ضرایب اعتبار در شاخص‌های کنشوری جنسی را بین ۰/۷۲-۰/۹۰ گزارش کردند.

1. Female Sexual Function Index (FSFI)

طرح‌واره‌های خود جنسی و رضایت جنسی در روابط عاشقانه بیان کرد که طرح‌واره‌های خود جنسی روابط مثبت و معناداری با رضایت جنسی دارند. در مطالعه‌های دیگر کش و همکاران [۴۸] به بررسی ارتباط تصویر بدنی، طرح‌واره خود جنسی و کنش جنسی در زنان و مردان پرداختند. نتایج حاکی از آن بود که در هر دو جنس، کنش جنسی مطلوب با نگرانی کمتر درباره بدن و طرح‌واره‌های جنسی مثبت، مرتبط بود.

در ایران به دلیل مسائل فرهنگی، شکاف در پژوهش‌ها با موضوع رفتار جنسی از کشورهای دیگر بیشتر است. با وجود اینکه در سال‌های اخیر پژوهشگران به مطالعه‌های بیشتری روی آورده‌اند، اما هنوز پژوهشی جامع در خصوص طرح‌واره خود جنسی صورت نپذیرفته است و در نتیجه تأثیر طرح‌واره‌ها بر افراد دارای کنش جسمانی و جنسی سالم تا اندازه‌ای ناشناخته مانده است. بررسی پژوهش‌های انجام‌شده در کشور نشان می‌دهد که تاکنون پژوهشی بر روی تأثیر طرح‌واره خود جنسی بر کنشوری جنسی و رضایت جنسی انجام نشده است. بنابراین با توجه به آنچه از نظر گذشت، مسئله اصلی پژوهش حاضر، بررسی نقش واسطه‌ای طرح‌واره خود جنسی در رابطه بین کنشوری جنسی و رضایت جنسی بود.

روش

روش پژوهش حاضر، روش همبستگی، و جامعه آماری پژوهش، دانشجویان زن متأهل دانشگاه الزهرا (س) و دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب بود. مجموع ماده‌های ابزار پژوهش ۹۴ ماده و بر اساس روش کلاین [۵۳] به ازای چهار برابر آن، حجم نمونه ۳۷۶ برآورد شد که به علت مخدوش بودن ۱۶ پرسش‌نامه، ۳۶۰ نمونه مورد تحلیل قرار گرفت. نمونه‌ها به روش نمونه‌برداری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. بدین ترتیب که از بین دانشگاه‌های شهر تهران دو دانشگاه به صورت تصادفی انتخاب شدند و سپس از هر دانشگاه، چند دانشکده به صورت تصادفی و از هر دانشکده چند کلاس به صورت تصادفی انتخاب شدند.

جدول ۱. توزیع جمعیت‌شناختی نمونه

تعداد در مقطع تحصیلی		سن	
دکتری	کارشناسی ارشد	کارشناسی	
۷	۶۳	۱۲۵	۱۸ - ۳۰
۱۱	۷۷	۴۸	۳۱ - ۴۳
۳	۱۶	۱۰	۴۴ - ۵۶
۲۱	۱۵۶	۱۸۳	جمع
	۳۶۰		جمع کل

عامل پرشور/عاشقانه ۰/۸۱، در عامل صریح/راحت ۰/۷۷، در عامل خجالتی/محتاط ۰/۶۶ و در نمره کل ۰/۸۲ بوده است که نشان‌دهنده پایایی مطلوب است [۴۱]. مجتبیایی و همکاران [۴۸]، ضریب آلفای کرونباخ این ابزار را در نمونه ۱۹۰ نفری از پرستاران، در نمره کل ۰/۷۸، در عامل پرشور/عاشقانه ۰/۷۱۴، در عامل صریح/راحت ۰/۶۶/۱۴ و در عامل خجالتی/محتاط ۰/۵۶/۳۹ به دست آورده‌اند. در پژوهش حاضر ضریب اعتبار ابزار طرح‌واره خود جنسی که با استفاده از روش آلفای کرونباخ در عامل پرشور/عاشقانه ۰/۷۵۶، در عامل صریح/راحت ۰/۶۲۵ و در عامل خجالتی/محتاط برابر با ۰/۶۸۰ به دست آمده و قابل قبول گزارش شده است.

یافته‌ها

میانگین توزیع نمره‌های متغیرهای رضایت جنسی و کنشوری جنسی و طرح‌واره خود جنسی در زیرمقیاس پرشور/عاشقانه، خجالتی/محتاط و صریح/راحت به ترتیب عبارت‌اند از ۱۱۶/۳۳، ۶۹/۷۷، ۴۲/۲۹، ۱۸/۲۴، ۳۲/۲۹. همچنین انحراف استاندارد توزیع نمره‌های متغیرهای رضایت جنسی، کنشوری جنسی و طرح‌واره خود جنسی در زیرمقیاس‌های پرشور/عاشقانه، خجالتی/محتاط و صریح/راحت به ترتیب عبارت‌اند از: ۲۲/۳۱۶، ۱۹/۱۲۵، ۷/۱۶۸، ۵/۹۷۱، ۶/۸۹۰.

جدول شماره ۲ ضرایب همبستگی پیرسون کنشوری جنسی، رضایت جنسی و طرح‌واره خود جنسی را نشان می‌دهد. بین رضایت جنسی با کنشوری جنسی رابطه مثبت معنادار وجود دارد. همچنین یافته‌های پژوهش نشان داد که بین رضایت جنسی با عامل‌های پرشور/عاشقانه و صریح/راحت از طرح‌واره خود جنسی رابطه مثبت معنادار و با زیرمقیاس خجالتی/محتاط از طرح‌واره خود جنسی رابطه منفی معنادار دارد.

برای بررسی نقش واسطه‌ای طرح‌واره خود جنسی در رابطه بین کنشوری جنسی و رضایت جنسی از روش تحلیل مسیر استفاده شد. به منظور تعیین شاخص‌های برازش مدل، پژوهشگران نسبت خنوعی دو به درجه آزادی کمتر از سه، شاخص برازندگی برازندگی تطبیقی^۲، شاخص برازندگی^۵ و شاخص برازندگی تعدیل یافته^۶ بزرگ‌تر یا مساوی ۰/۹۰، ریشه دوم واریانس خطای تقریب^۷ کمتر از ۰/۰۸ و شاخص برازندگی غیر تطبیقی^۸ بزرگ‌تر از ۰/۹۰ را از نشانه‌های برازش مناسب و از شاخص‌های مطلوب برای ارزیابی مدل می‌دانند. در نتیجه با توجه به شاخص‌های به دست آمده در مدل ارائه شده ($x^2/df=1/295$ ، $CFI=0/918$ ، $GFI=0/938$ ،

و با استفاده از روش تحلیل عاملی شش عامل آن را تأیید کردند. در پژوهش حاضر ضریب اعتبار شاخص کنشوری جنسی زنان که با استفاده از روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۹۶۳ به دست آمده است، قابل قبول گزارش شده است.

شاخص رضایت جنسی^۲ (هادسون، ۱۹۸۱)

این شاخص حاوی ۲۵ ماده است که با مقیاس هفت‌درجه‌ای لیکرت درجه‌بندی شده و در مجموع نمره آزمودنی‌ها در کل شاخص بین صفر تا ۱۵۰ در نوسان است و برای اندازه‌گیری مقدار، شدت یا دامنه مشکلات زن و شوهر در رابطه زناشویی تدوین شده است [۵۶]. همچنین پاره‌ای از ماده‌های شاخص، نمره‌گذاری معکوس دارد. نمره‌گذاری معکوس شامل ماده‌های ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۱۱، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۸، ۲۰، ۲۴ و ۲۵ است. نمره بالا در این شاخص منعکس‌کننده رضایت جنسی است [۵۶].

پوراکبر [۵۷] این شاخص را با اجرای طرح مجدد به فاصله ۱۵ روز برای بررسی وضعیت هنجاری شاخص انجام داد. نتایج اجرای آزمون و اجرای مجدد آن با آزمون همبستگی، مورد تحلیل واقع شد. نتایج این آزمون نشانگر مقدار همبستگی ۰/۹۶ در سطح معناداری ۰/۰۱ بوده است. همچنین برای بررسی دقیق‌تر، اعتبار به دست آمده از روش دو نیمه کردن آزمون، ۰/۸۸ شده است. ضریب گاتمن محاسبه شده نیز ۰/۸۰ است. در پژوهش حاضر ضریب اعتبار شاخص رضایت جنسی که با استفاده از روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۹۲۷ به دست آمده است، قابل قبول گزارش شده است.

ابزار طرح‌واره خود جنسی^۳ (اندرسون و سیرانوسکی، ۱۹۹۴)

ابزار طرح‌واره خود جنسی از ۵۰ صفت تشکیل شده است. آزمودنی باید در یک مقیاس لیکرت هفت‌درجه‌ای (از خیلی کم تا خیلی زیاد) مشخص کند که هر یک از این صفات تا چه حد او را توصیف می‌کند و در شخصیت او نمود دارد. این ابزار دارای ۲۶ ماده اصلی و سه عامل پرشور/عاشقانه، صریح/راحت و خجالتی/محتاط است. عامل پرشور/عاشقانه دارای ۱۰ ماده، عامل صریح/راحت ۹ ماده و عامل خجالتی/محتاط ۷ ماده دارد. نمره ابزار طرح‌واره خود جنسی زنان برابر است با نمره عامل پرشور/عاشقانه + نمره زیرمقیاس صریح/راحت - نمره عامل خجالتی/محتاط [۴۱]. نمره کل در دامنه صفر تا ۱۵۶ نمره‌گذاری می‌شود.

در عامل پرشور/عاشقانه حداقل نمره صفر و حداکثر ۶۰، در عامل صریح/راحت حداقل نمره صفر و حداکثر ۵۴ و در عامل خجالتی/محتاط حداقل صفر و حداکثر ۴۲ است. ضریب آلفای کرونباخ که اندرسون و سیرانوسکی [۴۱] محاسبه کرده‌اند، در

4. Comparative Fit Index (CFI)

5. Goodness of Fit Index (GFI)

6. Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)

7. Root Mean Square Error of Approximation (RMSA)

8. Non-Normed Fit Index (NFI)

2. Index of Sexual Satisfaction (ISS)

3. The women's Sexual Self-schema Measure

جدول ۲. ضرایب همبستگی کنشوری جنسی، رضایت جنسی و طرح‌واره جنسی

متغیرها	۱	۲	۳	۴
کنشوری جنسی	-			
رضایت جنسی	۰/۵۹۶*	-		
پرشور/عاشقانه	۰/۲۵۹*	۰/۳۳۰*	-	
صریح/راحت	۰/۱۸۴*	۰/۲۰۳*	۰/۳۵۸*	-
خجالتی/محتاط	-۰/۲۷۷*	-۰/۲۹۷*	-۰/۱۷۷**	-۰/۲۵۱*

* $P < 0.01$; ** $P < 0.001$

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالینی ایران

جدول ۳. خلاصه یافته‌های آزمون تحلیل مسیر

فرضیه‌ها (مسیرها)	تخمین استاندارد نشده	خطای استاندارد	مقدار بحرانی	تخمین استاندارد شده
عملکرد جنسی ← پرشور/عاشقانه	۰/۰۹۷	۰/۰۱۹	۵/۰۸۴*	۰/۲۵۹
عملکرد جنسی ← صریح/راحت	۰/۰۶۶	۰/۰۱۹	۳/۵۴۱*	۰/۱۸۴
عملکرد جنسی ← خجالتی/محتاط	-۰/۰۸۶	۰/۰۱۶	-۵/۴۶۱*	-۰/۲۷۷
عملکرد جنسی ← رضایت جنسی	۰/۶۲۷	۰/۰۵۴	۱۱/۵۸۶*	۰/۵۱۶
پرشور/عاشقانه ← رضایت جنسی	۰/۵۸۸	۰/۱۳۷	۴/۲۹۳*	۰/۱۸۱
صریح/راحت ← رضایت جنسی	۰/۰۴۷	۰/۱۴۰	۰/۷۳۹	۰/۰۱۴
خجالتی/محتاط ← رضایت جنسی	-۰/۴۶۴	۰/۱۶۵	-۲/۸۰۸**	-۰/۱۱۹

* $P < 0.01$; ** $P < 0.001$

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالینی ایران

طرح‌واره خود جنسی توسط کنشوری جنسی تبیین پذیر است. افزون بر آن کنشوری جنسی و طرح‌واره خود جنسی (پرشور/عاشقانه، صریح/راحت و خجالتی/محتاط) توانایی تبیین ۴۰ درصد از واریانس رضایت جنسی دانشجویان زن متأهل را دارند (جدول شماره ۴).

نتایج حاصل از اجرای تحلیل مسیر برای تعیین نقش واسطه‌ای طرح‌واره خود جنسی (پرشور/عاشقانه، صریح/راحت و خجالتی/محتاط) در ارتباط کنشوری جنسی با رضایت جنسی در تصویر شماره ۱ با مدل استاندارد و در تصویر شماره ۲ با مدل معناداری به نمایش درآمده است.

بحث

این پژوهش با هدف دست‌یابی به یافته‌هایی که می‌توانند در جهت پیشگیری و کاهش مشکلات جنسی همسران و افزایش رضایت جنسی آن‌ها به کار بسته شوند، انجام شد. بدین منظور، پژوهش حاضر به بررسی نقش واسطه‌ای طرح‌واره خود جنسی در رابطه بین کنشوری جنسی و رضایت جنسی پرداخت تا با تعیین نقش طرح‌واره خود جنسی در کنشوری جنسی و مقدار

مناسبی برخوردار است. با توجه به برازش مناسب مدل، ضرایب تخمین استاندارد نشده و استاندارد شده مسیرهای مدل ارائه شده در جدول شماره ۳ منعکس شده است.

نتایج به‌دست‌آمده از ضرایب استاندارد شده مدل مفهومی تحلیل مسیر نشان داد که اثر مستقیم کنشوری جنسی بر عامل‌های پرشور/عاشقانه و صریح/راحت از طرح‌واره خود جنسی به صورت مثبت معنادار است و اثر مستقیم کنشوری جنسی بر عامل خجالتی/محتاط از طرح‌واره خود جنسی به صورت منفی معنادار است. همچنین اثر مستقیم کنشوری جنسی بر رضایت جنسی به صورت مثبت معنادار است. افزون بر آن اثر مستقیم عامل پرشور/عاشقانه از طرح‌واره خود جنسی به صورت مثبت و اثر مستقیم زیرمقیاس خجالتی/محتاط از طرح‌واره خود جنسی به صورت منفی نیز بر رضایت جنسی معنادار است؛ اما زیرمقیاس صریح/راحت از طرح‌واره خود جنسی بر رضایت جنسی اثر مستقیم معنادار ندارد.

نتایج ضرایب استاندارد کل نشان داد که هفت درصد از واریانس زیرمقیاس پرشور/عاشقانه، سه درصد از واریانس زیرمقیاس صریح/راحت و هشت درصد از واریانس زیرمقیاس خجالتی/محتاط از

جدول ۴. ضرایب استاندارد کل، مستقیم و غیرمستقیم در مدل

مسیرها	اثر کل	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم	واریانس تبیین شده
بر پرشور/عاشقانه از				۰/۰۶۷
عملکرد جنسی	۰/۲۵۹	۰/۲۵۹	-	
بر صریح/راحت از				۰/۰۳۴
عملکرد جنسی	۰/۱۸۴	۰/۱۸۴	-	
بر خجالتی/محتاط از				۰/۰۷۷
عملکرد جنسی	-۰/۲۷۷	-۰/۲۷۷	-	
بر رضایت جنسی از				۰/۴۰۲
عملکرد جنسی	۰/۵۹۸	۰/۵۱۶	۰/۰۸۳*	
پرشور/عاشقانه	۰/۱۸۱	۰/۱۸۱	-	
صریح/راحت	۰/۰۱۴	۰/۰۱۴	-	
خجالتی/محتاط	-۰/۱۱۹	-۰/۱۱۹	-	

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالینی ایران

P>۰/۰۰۱*

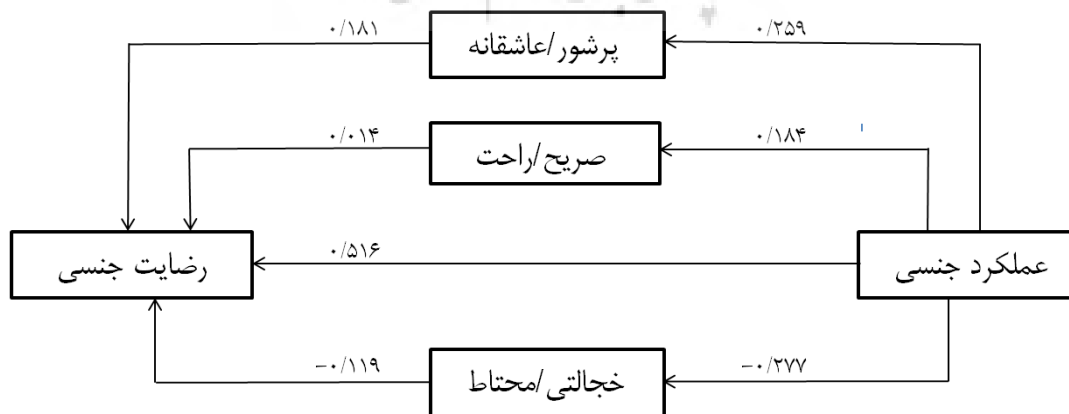
ارگاسم و یک‌پنجم آن‌ها مشکل مربوط به رضایت جنسی دارند. همچنین آن‌ها اظهار داشتند که مشکل در کنشوری جنسی در میان تمام جامعه‌ها وجود دارد و بر روی کیفیت روابط زناشویی اثر می‌گذارد و رضایت زناشویی آن‌ها را کاهش می‌دهد. علاوه بر این در برخی از پژوهش‌ها نشان داده شده است که کنشوری جنسی و مؤلفه‌های آن در زنان با سازش‌یافتگی زناشویی و رضایت جنسی آن‌ها رابطه دارد [۴۹، ۵۰].

در تبیین این نتایج می‌توان گفت که رضایت جنسی و عملکرد جنسی از عوامل مهم رابطه‌ای صمیمانه هستند. مطالعات نشان داده است که تعداد فعالیت جنسی و همچنین تعداد دفعه‌های

رضایت جنسی و تأثیر آن در بهبود روابط زناشویی اهمیت آن را برجسته کند.

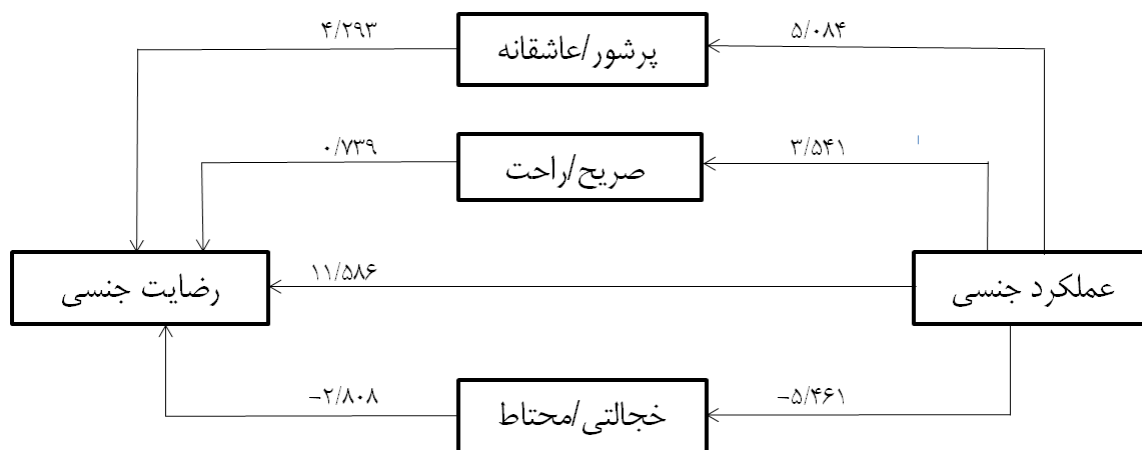
یافته‌ها نشان دادند که بین کنشوری جنسی با رضایت جنسی رابطه مثبت معنادار وجود دارد و اثر مستقیم کنشوری جنسی بر رضایت جنسی به صورت مثبت معنادار است.

این یافته با نتایج پژوهش‌های توکل و همکاران، [۳۴]؛ لیتزینگر و گوردون، [۲۳]؛ داندان و رلینی، [۳۸]؛ داب، [۴۵]؛ اورنت و همکاران، [۵۲] همسوست. لامن و همکاران [۵۸] در خصوص چگونگی وضعیت کنشوری جنسی زنان نشان دادند که یک‌سوم آن‌ها میل پایین جنسی و یک‌چهارم آن‌ها مشکل در

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالینی ایران

تصویر ۱. نمودار مسیرهای برازش‌یافته با مدل استاندارد

تصویر ۲. نمودار مسیرهای برازش‌یافته با مدل معناداری

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالینی ایران

شکست یا موفقیت در روابط زناشویی همسران است. کشاننده جنسی نوعی کشش دلپذیر است که زن و مرد را به سوی ازدواج کشانیده و بقا و تداوم خانواده را تضمین می‌کند و تأثیر غیرقابل انکاری در زندگی زناشویی و انسجام و پایداری آن دارد.

همچنین نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بین رضایت جنسی با زیرمقیاس‌های پرشور/عاشقانه و صریح/راحت از طرح‌واره خود جنسی رابطه مثبت معنادار و با زیرمقیاس خجالتی/محتاط از طرح‌واره خود جنسی، رابطه منفی معنادار وجود دارد. همچنین، زیرمقیاس پرشور/عاشقانه تأثیر مثبت و معناداری به صورت مستقیم و زیرمقیاس خجالتی/محتاط تأثیر منفی و معناداری به صورت مستقیم بر رضایت جنسی دارد. زیرمقیاس صریح/راحت بر رضایت جنسی اثر مستقیم ندارد. این یافته با نتایج پژوهش‌های قبلی ژانگ و هاوول [۶۲]، دوناگو [۶۳]، مولر [۴۳]، کریم‌نژاد نیاروق و همکاران [۳۹]، در خصوص رابطه طرح‌واره خود جنسی با رضایت جنسی مطابقت می‌کند. نتایج برخی مطالعه‌ها [۶۴، ۶۵] نشان داد که افراد با طرح‌واره‌های خود جنسی مثبت، نشانه‌های افسردگی و ناراضی‌تبی جنسی کمتری دارند. مطالعه خمسه‌ای [۶۱] حاکی از این بود که طرح‌واره‌های نقش جنسی، تنها در زنان بر رضایتمندی از رفتار جنسی تأثیر دارد. نتایج مطالعه مرادی [۶۶] در خصوص رابطه بین طرح‌واره‌های خود جنسی با رضایت جنسی و سازش‌یافتگی زناشویی حاکی از این بود که بین طرح‌واره‌های خود جنسی مردان و زنان با رضایت جنسی و سازش‌یافتگی زناشویی رابطه معنادار وجود دارد و مشخص شد که افرادی که دارای طرح‌واره خود جنسی مثبت بودند، رضایت جنسی و سازش‌یافتگی بیشتری داشتند؛ همچنین طرح‌واره‌های خود جنسی، رضایت جنسی و سازش‌یافتگی زناشویی را پیش‌بینی می‌کردند.

ارگاسم در هر رابطه جنسی نیز با رضایت از روابط جنسی مرتبط است [۲۳]. زنانی که طی یک رابطه جنسی چندبار به ارگاسم می‌رسند، دارای رضایت جنسی بیشتری نسبت به زنانی هستند که در طی یک رابطه تنها یک‌بار به ارگاسم می‌رسند [۶۰]. بنابراین می‌توان گفت که عدم تجربه ارگاسم از عوامل مؤثر بر ناراضی‌تبی جنسی است [۳۵].

از دیگر عوامل مؤثر بر رضایت جنسی هنجارهای اجتماعی و مذهب است. هال [۲۲] در پژوهش خود به بررسی نیروهای خنثی‌ساز مانند احساس ناامیدی و گناه در چرخه روابط جنسی و لذت جنسی افراد پرداخته است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که هنجارهای اجتماعی و مذهب، محدودکننده روابط جنسی افرادند. همچنین افراد به دلیل فشار اجتماعی هنجارها و باورها و عقاید، نسبت به تمایل‌های جنسی خود احساس ترس و شرم می‌کنند و نسبت به کسب لذت‌های مطلوب جنسی دچار ناتوانی می‌شوند و این امر تجربه‌های جنسی ناقصی برای آن‌ها به بار خواهد آورد که در نهایت به احساس غم و پریشانی بیشتر آن‌ها می‌انجامد و موجب کاهش رضایت جنسی افراد می‌شود. این نظارت‌ها و مهارها که با عنوان حفاظت از شخص و شریک جنسی او، در مقابل خیانت‌های زناشویی مطرح می‌شوند، به احساس مهار شدیدی می‌انجامد که سلامت رابطه جنسی را به خطر انداخته و مشکلات آن را افزایش می‌دهند.

مهم‌ترین متغیر پیش‌بین برای گرایش همسران به سمت طلاق رضایت جنسی پایین است. از جمله یافته‌ها در این زمینه می‌توان به یافته‌های قاسمی [۶۱]، مک کاب و همکاران [۲۹]، اسماعیل‌وند و حسن‌وند [۲۸] و فوتنس و همکاران [۱۲] اشاره کرد. همچنین نتیجه پژوهش‌های سانتیلا و همکاران [۳۱] و اشدون و همکاران [۳۲] نشان داد که رضایت جنسی عامل

خودپنداشت و بازخورد جنسی مثبت از خود می‌تواند کنش جنسی رضایت‌بخشی به همراه داشته باشد و دیدگاه‌های جنسی منفی، همراه با تعارض و ضعف می‌تواند پریشانی، مشکلات و اختلال‌های جنسی را در پی داشته باشد. در تبیین دیگری برای این یافته می‌توان به طرح‌واره‌ها و انتظارات اشاره کرد. به عبارتی دیگر پیش‌بینی‌هایی که هریک از همسران درباره رفتار آینده دیگری دارند نیز همان انتظارات هستند و افراد آن‌ها را بر اساس طرح‌واره‌های شخصی خود درباره روابط زناشویی می‌سازند. طرح‌واره انتظاراتی را شکل می‌دهد و انتظارات هم به این منجر می‌شوند که همسران به شیوه‌هایی که پیشگویی‌های آن‌ها طرح‌واره‌های خانوادگی آن‌ها را تقویت می‌کند، رفتار کنند [۷۳].

در نهایت نتایج پژوهش نشان داد که زیرمقیاس پرشور/عاشقانه از طرح‌واره خود جنسی به صورت مثبت و زیرمقیاس خجالتی/محتاط از طرح‌واره خود جنسی به صورت منفی در ارتباط بین عملکرد جنسی با رضایت جنسی نقش واسطه‌ای دارد. زیرمقیاس صریح/راحت در ارتباط بین عملکرد جنسی با رضایت جنسی نقش واسطه‌ای ندارد. اثر غیر مستقیم عملکرد جنسی بر رضایت جنسی با واسطه طرح‌واره خود جنسی پرشور/عاشقانه و خجالتی/محتاط معنادار است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که زنانی که خود را با رگه‌های مربوط به عامل پرشور/عاشقانه توصیف می‌کنند، بازخورد مثبت‌تری نسبت به مسائل جنسی داشته، قابلیت برانگیختگی، تهییج و رسیدن به ارگاسم را در درجه‌های بالاتری تجربه می‌کنند و در کل زندگی جنسی غنی‌تری دارند. همچنین این زنان، برای تجربه روابط عاشقانه و صمیمی نیز مستعدتر هستند. برعکس زنانی که دارای طرح‌واره خود جنسی خجالتی/محتاط هستند و در این رگه‌ها نمره‌های بیشتری کسب کرده‌اند، از نظر جنسی کنشوری ضعیف‌تری داشته و دارای خزانه فکری و رفتاری منفی‌تر و ضعیف‌تری در مورد مسائل جنسی هستند.

زنان دارای طرح‌واره صریح/راحت، تمایل‌ها و رفتارهای جنسی را مانند زنان دارای طرح‌واره پرشور/عاشقانه گزارش می‌کنند، اما این افراد، تعهد ضعیف‌تر و پیوندهایی با پایداری کمتر دارند و ممکن است در روابط جنسی تعهد کمتری داشته باشند [۴۱]. در تبیین مغایرت این بخش از تبیین می‌توان گفت که صریح و بازبودن یک زن در روابط جنسی از نظر فرهنگی در جامعه ایرانی پذیرفته شده نیست و این موضوع در فرایند تحول طرح‌واره‌ها تأثیرگذار است و می‌تواند باعث شود طرح‌واره صریح/راحت در زنان ایرانی ضعیف باشد. در مجموع یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که کنشوری جنسی پیش‌بینی‌کننده طرح‌واره خود جنسی و رضایت جنسی است و طرح‌واره خود جنسی نقش واسطه‌ای بین دو متغیر کنشوری جنسی و رضایت جنسی ایفا می‌کند.

بالاتر [۶۷] در پژوهش خود نشان داد که خودپنداشت جنسی به طور مستقیم با رضایت جنسی رابطه دارد. پژوهش واینر [۶۸] نشان داد که بین طرح‌واره‌ها و رفتار توالی منطقی وجود دارد؛ به این معنا که طرح‌واره‌ها نوع رفتارهای انسان را تعیین می‌کنند و در ارتباط میان همسران نیز این طرح‌واره‌ها هستند که نقش مؤثری را در نوع برداشت زوجها از رفتارهای یکدیگر، دارند. تفسیر درست این نوع رفتارها سبب خوشنودی و رضایت و تفسیر نادرست، سبب عدم رضایت می‌شود.

در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت که بسیاری از دیدگاه‌های نظری معتقدند که ساختارهای شناختی افراد از طریق تعامل با محیط خود تحول پیدا می‌کنند. این ساختارهای شناختی فرد که از دوران کودکی ایجاد و تا بزرگسالی ادامه می‌یابند، به دیگر حوزه‌های ارتباطی او (مانند روابط زناشویی و بین‌فردی دیگر) متمم یافته و با ساختارهای شناختی طرف مقابل تداخل می‌کند. همچنین در رابطه زناشویی، همسران اسنادهایی را در مورد ویژگی‌های مثبت و منفی یکدیگر به وجود می‌آورند [۶۹]. چنین اسنادی همچنین می‌توانند بر چگونگی احساس همسران درباره دیگری و روابطشان با او نیز تأثیر بگذارند. این اسناد ناشی از طرح‌واره‌ها و باورهای زیربنایی هستند که ممکن است همسران در مورد خود و دیگران حفظ کنند [۷۰].

نتایج پژوهش نشان داد که کنشوری جنسی با زیرمقیاس‌های پرشور/عاشقانه و صریح/راحت از طرح‌واره خود جنسی رابطه مثبت معنادار و با زیرمقیاس خجالتی/محتاط از طرح‌واره خود جنسی رابطه منفی معنادار دارد. همچنین، اثر مستقیم کنشوری جنسی بر زیرمقیاس‌های پرشور/عاشقانه و صریح/راحت از طرح‌واره خود جنسی به صورت مثبت معنادار است و اثر مستقیم کنشوری جنسی بر زیرمقیاس خجالتی/محتاط به صورت منفی معنادار است. این یافته‌ها با نتایج ضیایی و همکاران [۷۱]، مدیلتون و همکاران [۵۱]، مجتبابی و همکاران [۴۸]، ریزینگ و همکاران [۵۰]، کش و همکاران [۴۸] همسوست.

در پژوهش رلینی و مستون [۷۲] ارتباط بین طرح‌واره‌های خود جنسی و نارساکنشوری جنسی پاسخ‌های جنسی زنانی که سابقه آزار جنسی در کودکی نداشتند با زنانی که در کودکی مورد آزار جنسی واقع شده بودند، مقایسه شدند. نتایج نشان داد در گروه اول طرح‌واره‌های منفی به احساسات منفی در برابر محرک جنسی و در نتیجه به کاهش رضایت جنسی منجر می‌شود. اما در گروه دوم، طرح‌واره‌های خود جنسی قادر به پیش‌بینی چنین نتایجی نبودند. در تفسیر این یافته‌ها می‌توان گفت بر اساس نظریه اندرسون و سیرانوسکی [۴۲]، طرح‌واره‌های خود جنسی، طیف وسیعی از ابعاد جنسی، از جمله تجربه‌ها و گرایش‌های جنسی، رفتار جنسی و بازنمایی هویت جنسی فرد را دربر می‌گیرد. این طرح‌واره‌ها می‌توانند عامل قوی در سازش‌یافتگی جنسی زنان، صرف نظر از عامل سن باشند.

نتیجه‌گیری

از عمده مسائل مهم تأثیرگذار بر رضایت جنسی، عملکرد جنسی همسران است. از طرفی این کنشوری جنسی از عوامل درونی و بیرونی گوناگونی تأثیر می‌پذیرد. یکی از انواع عوامل تأثیرگذار بر کنشوری جنسی طرح‌واره‌های خود جنسی هستند. بر اساس نظریه اندرسون و سیرانوسکی [۴۲]، طرح‌واره‌های خود جنسی، طیف وسیعی از ابعاد جنسی، از جمله تجربه‌ها و گرایش‌های جنسی، رفتار جنسی و بازنمایی هویت جنسی فرد را دربر می‌گیرد. خودپنداشت و بازخورد جنسی مثبت از خود می‌تواند کنش جنسی رضایت‌بخشی به همراه داشته باشد و دیدگاه‌های جنسی منفی، همراه با تعارض و ضعف می‌تواند پریشانی، مشکلات و اختلال‌های جنسی را در پی آورد.

در تأیید این نظریه، یافته‌های پژوهش حاضر نیز نشان دادند که افرادی که دارای طرح‌واره خود جنسی مثبت هستند در مقایسه با افرادی که دارای طرح‌واره خود جنسی منفی هستند، نسبت به مسائل جنسی بازخورد مثبت‌تری دارند و در نتیجه کنش جنسی بهتر و رضایت جنسی بیشتری نیز خواهند داشت؛ بنابراین می‌توان این‌گونه نتیجه گرفت که با شناسایی طرح‌واره‌های خود جنسی می‌توان به یافته‌هایی دست پیدا کرد که در جهت بهبود عملکرد جنسی همسران و متعاقب آن افزایش رضایت جنسی همسران به کار بسته شوند. همچنین نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهند که کنشوری جنسی به طور غیرمستقیم بر رضایت جنسی و با واسطه طرح‌واره خود جنسی افراد در ارتباط است، از این رو بی‌توجهی به مشکلات افراد در زمینه کنشوری جنسی ایشان می‌تواند منجر به بروز نارضایتی جنسی شده و با گذشت زمان روابط زناشویی و خانوادگی را تحت تأثیر قرار دهد.

پژوهش حاضر با محدودیت‌هایی روبه‌رو بود. جامعه آماری این پژوهش محدود به دانشجویان زن متأهل بود. در نتیجه در زمینه تفسیر و تعمیم نتایج، احتیاط لازم باید صورت گیرد. همچنین به دلیل تابو بودن مسائل جنسی در جامعه، در مرحله گردآوری داده‌ها، پژوهشگر با مشکلات فراوانی در جهت توجیه آزمودنی‌ها برای شرکت در پژوهش و محرمانه‌ماندن اطلاعات مواجه بود. بنابراین، پیشنهاد می‌شود این پژوهش در سایر جمعیت‌ها و به خصوص در سایر گروه‌های سنی و اجتماعی دیگر هم اجرا شود تا امکان مقایسه فراهم شود. همچنین تکرار پژوهش حاضر با در نظر گرفتن عامل جنس و به منظور مطالعه تفاوت‌های احتمالی دو جنس پیشنهاد می‌شود. همچنین در نظر گرفتن عامل فرزند نیز می‌تواند به نتایج تکمیلی منجر شود.

پیشنهاد می‌شود برای همسرانی که از مناسبات جنسی خود ابراز نارضایتی می‌کنند نیز از این شاخص‌ها استفاده شود و در صورت عدم همخوانی طرح‌واره‌های جنسی، تغییر این طرح‌واره‌ها جزء برنامه‌های درمانی قرار گیرد. همچنین پیشنهاد می‌شود

مشاوران و به‌خصوص مشاوران فعال در حوزه زوج‌درمانگری و خانواده در جهت بهبود عملکرد جنسی و رضایت جنسی، به نقش و اهمیت طرح‌واره‌های خود جنسی توجه ویژه‌ای کنند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

پژوهش حاضر مبتنی بر رعایت کلیه موازین اخلاق، رضایت شرکت‌کنندگان، محرمانه‌ماندن داده‌ها و بارعایت دیگر نکات مهم اخلاق پژوهش انجام شده است.

حامی مالی

پژوهش حاضر حامی مالی ندارد و برگرفته از بخشی از پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد مؤلف نخست (فاطمه زرگری‌نژاد) در گروه روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب است.

مشارکت نویسندگان

مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، مرور و ویرایش: همه نویسندگان؛ تحلیل تحقیق، منابع، پردازش اطلاعات، نگارش و تهیه پیش‌نویس اصلی: فاطمه زرگری‌نژاد؛ نظارت: مهرناز احمدی.

تعارض منافع

بنا به اظهار نویسندگان، این مقاله تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله از مساعدت مسئولان محترم دانشگاه الزهرا (س)، تشکر و قدردانی می‌شود.

References

- [1] Ismaeli A, Asadollahi A, Bartvand M. [The function of sexual issues in mutual relations of couples in Ahwaz City, Iran (Persian)]. *The Journal of Sociology Studies*. 2014; 7(22):79-89.
- [2] Masters WH, Johnson VE. *Human sexual response*. 1st edition. United States of America: Ishi Press International; 1966.
- [3] Bernhard LA. Sexuality and sexual health care for women. *Clinical Obstetrics and Gynecology*. 2002; 45(4):1089-98. [DOI:10.1097/00003081-200212000-00017] [PMID]
- [4] Rosen R, Brown C, Heiman J, Leiblum S, Meston C, Shabsigh R, et al. The Female Sexual Function Index (FSFI): A multidimensional self-report instrument for the assessment of female sexual function. *Journal of Sex & Marital Therapy*. 2000; 26(2):191-208. [DOI:10.1080/009262300278597] [PMID]
- [5] Mehrabi F, Dadfar M. [The role of psychological factors in sexual functional disorders (Persian)]. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2003; 9(1):4-11.
- [6] Gossman I, Julian D, Mathieu M, Chartrand E. Determinants of sex initiation frequencies and sexual satisfaction in long-term couples' relationships. *Canadian Journal of Human Sexuality*. 2003; 12(3-4):169-81.
- [7] Basat Ç. An exploration of marital satisfaction, locus of control, and self-esteem as predictors of sexual satisfaction [MSc. thesis]. Çankaya/Ankara: Middle East Technical University; 2004.
- [8] Fisher TD, McNulty JK. Neuroticism and marital satisfaction: The mediating role played by the sexual relationship. *Journal of Family Psychology*. 2008; 22(1):112-22. [DOI:10.1037/0893-3200.22.1.112] [PMID]
- [9] Jafarpour Ghannhooyeh M, Maroufi M, Molaiezhad M. [Relationship between sexual self-concept and sexual performance in married women referring to Mobarakeh Health Centers, Iran (Persian)]. *Journal of Research Development in Nursing & Midwifery*. 2016; 12(S3):40-7.
- [10] Cyranowski JM, Arestad SL, Andersen BL. The role of sexual self-schema in a diathesis-stress model of sexual dysfunction. *Applied and Preventive Psychology*. 1999; 8(3):217-28. [DOI:10.1016/S0962-1849(05)80078-2]
- [11] Spence SH. [Treatment and Sexual Dysfunction (Persian)]. Tehran: Pique Farhang Publishing; 1386.
- [12] del Mar Sánchez-Fuentes M, Santos-Iglesias P, Sierra JC. A systematic review of sexual satisfaction. *International Journal of Clinical and Health Psychology*. 2014; 14(1):67-75. [DOI:10.1016/S1697-2600(14)70038-9]
- [13] Nasiri Deh Sorkhi R, Mousavi SF. [The study of some correlative of sexual satisfaction and marital satisfaction in married women of Isfahan City (Persian)]. *Rooyesh-e- Ravanshenasi Journal*. 2015; 4(2):135-52.
- [14] Henderson AW, Lehavot K, Simoni JM. Ecological models of sexual satisfaction among lesbian/bisexual and heterosexual women. *Archives of Sexual Behavior*. 2009; 38(1):50-65. [DOI:10.1007/s10508-008-9384-3] [PMID] [PMCID]
- [15] Edwards JN, Booth A. Sexuality, marriage, and well-being: The middle years. *Sexuality Across the Life Course*. 1994; 233-59.
- [16] World Health Organization. Measuring sexual health: Conceptual and practical considerations and related indicators [Internet]. 2010 [Updated 2010]. Available from: https://www.who.int/reproductivehealth/publications/monitoring/who_rhr_10.12/en/
- [17] Timm TM, Keiley MK. The effects of differentiation of self, adult attachment, and sexual communication on sexual and marital satisfaction: A path analysis. *Journal of Sex & Marital Therapy*. 2011; 37(3):206-23. [DOI:10.1080/0092623X.2011.564513] [PMID]
- [18] Chan JL, Letourneau J, Salem W, Cil AP, Chan SW, Chen LM, et al. Sexual satisfaction and quality of life in survivors of localized cervical and ovarian cancers following fertility-sparing surgery. *Gynecologic Oncology*. 2015; 139(1):141-7. [DOI:10.1016/j.ygyno.2015.07.105] [PMID]
- [19] Guo B, Huang J. Marital and sexual satisfaction in Chinese families: Exploring the moderating effects. *Journal of Sex & Marital Therapy*. 2005; 31(1):21-9. [DOI:10.1080/00926230590475224] [PMID]
- [20] Heiman JR, Scott Long J, Smith SN, Fisher WA, Sand MS, Rosen RC. Sexual satisfaction and relationship happiness in midlife and older couples in five countries. *Archives of Sexual Behavior*. 2011; 40:741-53. [DOI:10.1007/s10508-010-9703-3] [PMID]
- [21] Klusmann D. Sexual motivation and the duration of partnership. *Archives of Sexual Behavior*. 2002; 31(3):275-87. [DOI:10.1023/A:1015205020769] [PMID]
- [22] Izadi Sh. [Comparison and phenomenology of sex stereotypes in undergraduate students at Tehran's Universities (Persian)] [MSc. thesis]. Marvdasht: Islamic Azad University, Marvdasht Branch; 2015.
- [23] Litzinger S, Gordon KC. Exploring relationships among communication, sexual satisfaction, and marital satisfaction. *Journal of Sex & Marital Therapy*. 2005; 31(5):409-24. [DOI:10.1080/00926230591006719] [PMID]
- [24] Abdoly M, Pourmousavi L. The relationship between sexual satisfaction and education levels in women. *International Journal of Women's Health and Reproduction Sciences*. 2013; 1(2):39-44. [DOI:10.15296/ijwhr.2013.07]
- [25] Abdi Nia S. [Single girls' strategies for over 29 Years in Tehran for excellence (Persian)] [PhD. dissertation]. Tehran: Allameh Tabataba'i University; 1394.
- [26] Pourjam S. [Sexual deprivation during marriage in married women in Isfahan (Persian)] [MSc. thesis]. Tehran: Islamic Azad University Central Tehran Branch; 2015.
- [27] Rahmani A, Morghati Khoei E, Sadeghi N, Allahgholi L. [Relationship between sexual pleasure and marital satisfaction (Persian)]. *Iran Journal of Nursing*. 2011; 24(70):82-90.
- [28] Samaeilvand N, Hasanvand B. [The relationship between sexual knowledge and marital forgiveness with mental health of married women (Persian)]. *Iranian Journal of Health Education and Health Promotion*. 2015; 2(4):270-80.
- [29] McCabe MP, Sharlip ID, Lewis R, Atalla E, Balon R, Fisher AD, et al. Risk factors for sexual dysfunction among women and men: A consensus statement from the fourth international consultation on sexual medicine 2015. *The Journal of Sexual Medicine*. 2016; 13(2):153-67. [DOI:10.1016/j.jsxm.2015.12.015]
- [30] Shakerian A, Nazari AM, Masoomi M, Ebrahimi P, Danai S. Inspecting the relationship between sexual satisfaction and mari-

- tal problems of divorce-asking women in Sanandaj City family courts. *Journal of Procedia -Social and Behavioral Sciences*. 2014; 114:327-33. [DOI:10.1016/j.sbspro.2013.12.706]
- [31] Santtila P, Wager I, Witting K, Harlaar N, Jern P, Johansson A, et al. Discrepancies between sexual desire and sexual activity: Gender differences and associations with relationship satisfaction. *Journal of Sex & Marital Therapy*. 2007; 34(1):31-44. [DOI:10.1080/00926230701620548] [PMID]
- [32] Ashdown BK, Hackathorn J, Clark EM. In and out of the bedroom: Sexual satisfaction in the marital relationship. *Journal of Integrated Social Sciences*. 2011; 2(1):40-57.
- [33] Paul P. What to expect in sexual therapy. Canada: The University of Toronto; 1998.
- [34] Tavakol Z, Mirmolaei ST, Momeni Movahed Z, Mansouri A. [The Relationship between Sexual Function and Sexual Satisfaction in Women Referring to Health Centers in South of Tehran (Persian)]. *Avicenna Journal of Nursing and Midwifery Care*. 2011; 19(2):50-60.
- [35] Dunn KM, Croft P. Satisfaction in the sex life of a general population sample. *Journal of Sex & Marital Therapy*. 2000; 26(2):141-51. [DOI:10.1080/009262300278542] [PMID]
- [36] Carvalho AA, Leal I. T09-O-04 determinant factors of female sexual satisfaction. *Sexologies*. 2008; 17(Suppl 1): S117. [DOI:10.1016/S1158-1360(08)72837-8]
- [37] Young M, Denny G, Young T, Luquis RR. Sexual satisfaction among married women. *American Journal of Health Studies*. 2000; 16(2):73-84.
- [38] Dundon CM, Rellini AH. More than sexual function: Predictors of sexual satisfaction in a sample of women age 40-70. *The Journal of Sexual Medicine*. 2010; 7(2):896-904. [DOI:10.1111/j.1743-6109.2009.01557.x] [PMID]
- [39] Karimnejad Niaregh S, Borjeli A, Alavian F, Azartah Shandi F. [The relationship between sexual satisfaction, and sexual schemas with marital satisfaction of female students (Persian)]. *Aflak Journal*. 2014; 6(20):35-41.
- [40] Thimm JC. Mediation of early maladaptive schemas between perceptions of parental rearing style and personality disorder symptoms. *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry*. 2010; 41(1):52-9. [DOI:10.1016/j.jbtep.2009.10.001] [PMID]
- [41] Anderson BL, Cyranowski JM. Women's sexual self-schema. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1994; 67(6):1079-100. [DOI:10.1037/0022-3514.67.6.1079]
- [42] Cyranowski JM, Anderson BL. Schemas, sexuality, and romantic attachment. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1998; 74(5):1364-79. [DOI:10.1037/0022-3514.74.5.1364]
- [43] Mueller K. Sexual self-schemas and sexual satisfaction in romantic relationships [MA. thesis]. Waterloo, Ontario: University of Waterloo; 2013.
- [44] Nobre PJ, Pinto-Gouveia J. Dysfunctional sexual beliefs as vulnerability factors for sexual dysfunction. *Journal of Sex Research*. 2006; 43(1):68-75. [DOI:10.1080/00224490609552300] [PMID]
- [45] Dube EW. Relationship satisfaction, sexual satisfaction, sexual behaviors, and perceptions of the father-mother relationship [MSc. thesis]. California: California State University, Long Beach; 2010.
- [46] Dortagh Sani S. [Prognosis of sexual satisfaction based on gender role models, body image and personality traits in married students of Bahonar University in Kerman (Persian)] [MSc. thesis]. Shiraz: Shiraz University; 2013.
- [47] Claudat K, Warren CS, Durette RT. The relationships between body surveillance, body shame, and contextual body concern during sexual activities in ethnically diverse female college students. *Body Image*. 2012; 9(4): 448-454. [DOI:10.1016/j.bodyim.2012.05.007] [PMID]
- [48] Mojtabae M, Saberi H, Alizadeh A. [Women sexual function: The role of sexual - self schema and body image (Persian)]. *Quarterly Journal of Health Psychology*. 2014; 3(9):52-64.
- [49] Rezaei Nasab F, Abbasi I, Naziry Gh, Barzegar M. [The determination of early maladaptive schemas in women with addictive relationships (Persian)]. *Sociology of Women (Journal of Woman and Society)*. 2013; 4(2):83-108.
- [50] Reissing ED, Laliberté GM, Davis HJ. Young women's sexual adjustment: The role of sexual self-schema, sexual self-efficacy, sexual aversion and body attitudes. *The Canadian Journal of Human Sexuality*. 2005; 14(3-4):77-85.
- [51] Middleton LS, Kuffel SW, Heiman JR. Effects of experimentally adopted sexual schemas on vaginal response and subjective sexual arousal: A comparison between women with sexual arousal disorder and sexually healthy women. *Archives of Sexual Behavior*. 2008; 37(6):950-61. [DOI:10.1007/s10508-007-9310-0] [PMID]
- [52] Ornat L, Martínez-Deard R, Muñoz A, Franco P, Alonso B, Tajada M, et al. Sexual function, satisfaction with life and menopausal symptoms in middle-aged women. *Maturitas*. 2013; 75(3):261-9. [DOI:10.1016/j.maturitas.2013.04.007] [PMID]
- [53] Kline RB. Principles and practice of structural equation modeling. New York: Guilford Publications; 2011.
- [54] Mohammadi Kh, Heydari M, Faghihzadeh S. [The Female Sexual Function Index (FSFI): Validation of the Iranian version (Persian)]. *Payesh*. 2008; 7(3):269-78. <http://payeshjournal.ir/article-1-658-fa.html>
- [55] Fakhri A, Mohammadi Zeidi I, Pakpour Haji Agha A, Morsheidi H, Mohammad Jafari R, Ghalambor Dezfouli F. [Psychometric properties of Iranian version of female sexual function index (Persian)]. *Jundishapur Scientific Medical Journal*. 2011; 10(4):345-54.
- [56] Hudson WW, Harrison DF, Crosscup PC. A short-form scale to measure sexual discord in dyadic relationships. *Journal of Sex Research*. 1981; 17(2):157-74. [DOI:10.1080/00224498109551110]
- [57] Pourakbar S. [Surveying the role of personality traits in exhaustion of the relationship between sexual satisfactions with marital satisfaction (Persian)] [PhD. dissertation]. Tehran: University of Tarbiat Moddares; 2011.
- [58] Laumann EO, Nicolosi A, Glasser DB, Paik A, Gilling C, Moreira E, et al. Sexual problems among women and men aged 40-80 y: Prevalence and correlates identified in the global study of sexual attitudes and behaviors. *International Journal of Impotence Research*. 2005; 17:39-57. [DOI:10.1038/sj.ijir.3901250] [PMID]
- [59] Poyner-Del Vento PW, Cobb RJ. Chronic stress as a moderator of the association between depressive symptoms and marital satisfaction. *Journal of Social and Clinical Psychology*. 2011; 30(9):905-36. [DOI:10.1521/jscp.2011.30.9.905]
- [60] Greenberg JS, Bruess CE, Hefner D. Exploring the dimension of human sexuality. Burlington: Jones and Bartlett; 2002.

- [61] Khamsehei A. [Study on the sexual behavior and gender role stereotypes of the married college students in Iran: Comparing sexual behavior of female and male students in the family (Persian)]. *Journal of Family Research*. 2007; 2(8):327-39.
- [62] Zhang JW, Howell RT. Do time perspectives predict unique variance in life satisfaction beyond personality traits? *Personality and Individual Differences*. 2011; 50(8):1261-6. [DOI:10.1016/j.paid.2011.02.021]
- [63] Donaghue N. Body satisfaction, sexual self-schemas and subjective well-being in women. *Body Image*. 2009; 6(1):37-42. [DOI:10.1016/j.bodyim.2008.08.002] [PMID]
- [64] Mueller K, Rehman US, Fallis EE, Goodnight JA. An interpersonal investigation of sexual self-schemas. *Archives of Sexual Behavior*. 2016; 45(2):281-90. [DOI:10.1007/s10508-015-0638-6] [PMID]
- [65] Carpenter KM, Andersen BL, Fowler JM, Maxwell GL. Sexual self schema as a moderator of sexual and psychological outcomes for gynecologic cancer survivors. *Archives of Sexual Behavior*. 2009; 38(5):828-41. [DOI:10.1007/s10508-008-9349-6] [PMID] [PMCID]
- [66] Moradi Organi E. [The relationship between sexual schemas with sexual satisfaction and marital adjustment in married cultural Falavarjan (Persian)] [MSc. thesis]. Isfahan: University of Isfahan; 2012.
- [67] Blunt H. "People aren't mind readers": A study of sexual self-concept, partner communication, and sexual satisfaction [PhD dissertation]. Tampa, FL: University of South Florida; 2012.
- [68] Weiner B. *Human motivation*. New York, NY: Rinehart & Winston; 1980.
- [69] Epstein N, Baucom DH. Cognitive factors in marital disturbance. In: Dobson KS, Kendall PC, editors. *Personality, Psychopathology, and Psychotherapy Series, Psychopathology and Cognition*. Cambridge: Academic Press; 1993.
- [70] Dattilio FM, Epstein NB. *Cognitive-behavioral couple and family therapy*. New York: The Guilford Press; 2010.
- [71] Ziyayi P, Sepehri Shamlou Z, Mashhadi A. [The relationship between activating cognitive schemas, negative automatic thoughts and sexual arousal in married female college students (Persian)]. *Journal of Clinical Psychology Andishe va Raftar*. 2013; 8(28):17-26.
- [72] Rellini AH, Meston CM. Sexual self-schemas, sexual dysfunction, and the sexual responses of women with a history of childhood sexual abuse. *Archives of Sexual Behavior*. 2011; 40(2):351-62. [DOI:10.1007/s10508-010-9694-0] [PMID] [PMCID]
- [73] Whisman MA, Delinsky SS. Marital satisfaction and an information-processing measure of partner-schemas. *Cognitive Therapy and Research*. 2002; 26(5):617-27. [DOI:10.1023/A:1020305226067]

This Page Intentionally Left Blank

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی